

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

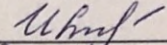
Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Кафедра туристичного бізнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Інна СТАШЕВСЬКА

27 серпня 2020 р.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма Туризмознавство

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

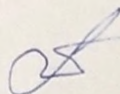
Харків, 2020

Робоча програма Організація підприємницької діяльності в туризмі
за спеціальністю 242 Туризм. « 25 » серпня, 2020 року 10 с.
Мова навчання — українська

Розробник: **Марина ЗАЙЦЕВА**, канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туристичного бізнесу
Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 2

Завідувач кафедри туристичного бізнесу
доктор культурології, доцент

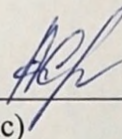

Любов БОЖКО

(підпис)

Робочу програму затверджено на Раді факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності
Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 1

Голова Ради факультету,
доктор педагогічних наук, професор

Алла СОЛЯНИК

(підпис)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Розділів - 2	Галузь знань 24 Сфера обслуговування (шифр і назва)	Вибіркова
	Напрямок підготовки 242 «Туризм»	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність (освітньо-професійна програма)	Рік підготовки:
Загальна кількість годин -90		4-й
		Семестр
		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,2 самостійної роботи студента — 4	Ступінь: Бакалавр	Лекції:
		10 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Самостійна робота:
		60 год.
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація підприємницької діяльності в туризмі» призначена для фахової підготовки бакалаврів соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності. У програмі вміщено тематичний план, зміст курсу, теми семінарських та практичних занять, завдання для самостійної роботи, методи контролю, список літератури до курсу.

«Організація підприємницької діяльності у туризмі» є базовою при підготовці фахівців економіко-управлінського профілю для туристичної індустрії за спеціальністю «Туризм», вона вивчає галузеві аспекти економічних відносин у сфері туристичної діяльності: організацію і розвиток туризму в цілому, як для держави так й для окремої особистості - суб'єкта туризму (туриста,

рекреанта, екскурсанта); організацію туризму як міжгалузевого комплексу соціально-побутової інфраструктури та визначення економічної діяльності об'єкта туризму, який здійснює господарство „хазяює” (туроператора та турагента).

Мета навчальної дисципліни - дати майбутньому бакалаврові комплексне уявлення про завдання, напрями та методи організації підприємницької діяльності в туризмі; навчити майбутнього бакалавра теоретичним і практичним прийомам і методам організації підприємницької діяльності, виробленню правильних (обґрунтованих) рішень ведення бізнесу у сфері послуг. При вивченні дисципліни розглядаються питання організації, управління, економіки підприємництва в туристської діяльності, викладаються характерні особливості бізнесу послуг, маркетингу і реклами, фінансової діяльності, особливості підготовки і використання людських ресурсів. Особливу увагу приділяється вивченню ролі держави у розвитку підприємницької діяльності сфері послуг.

Загальні компетентності:

Інтегральна компетентність:

- Здатність комплексно розв'язувати складні професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

- здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань;
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми;
- здатність планувати та управляти власним часом.

Спеціальні компетентності

- знання і розуміння предметної області своєї професії та специфіки професійної діяльності
- вміння застосовувати фахові знання на практиці
- здатність аналізувати туристичний потенціал територій
- здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
- розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

- розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)
- здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
- розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та його підсистем
- здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
- здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку
- здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу
- здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації
- здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
- вміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

Програмні результати навчання:

- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;
- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;
- знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;
- розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;
- ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;
- розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);
- застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;
- встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;
- проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань;

- діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;
- управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;
- адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;
- аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;
- виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;
- приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування цілісної системи знань про організацію туризму;
- розкриття взаємозв'язку між туристичними підприємствами, їх внутрішньою логікою і організаційно-економічними моделями туристичної діяльності; -визначення методів та прийомів по ефективній організації туристичної діяльності;
- виявлення перспектив розвитку та особливостей господарського керування туризмом на галузевому рівні;
- оволодіння практичними навичками по організації туризму взагалі.
- дати студентам знання про основні принципи та методи розвитку підприємницької діяльності у сфері послуг;
- познайомити з підходами та методами організації та створення власного підприємства індустрії туризму;
- навчити аналізувати інформацію та обґрунтовувати прийняті дії, розробляти нові пропозиції ефективного розвитку підприємницьких підприємств індустрії туризму;
- познайомити з прийомами і методами роботи з партнерами (клієнтами, співробітниками);
- навчити студентів методам аналізу зовнішнього та внутрішнього сфери підприємства, оцінки його інтелектуального, технологічного і виробничого потенціалів, сильних і слабких сторін, реальних і потенційних можливостей, конкурентоспроможності підприємства

2.Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 5-х розділів, які містять **8 тем**, зв'язаних між собою змістовими складовими.

Розділ 1. Природа та сутність підприємництва. Містить 2 теми. . Місто і роль підприємництва в ринковій економіці. Туристичний бізнес у системі ринкових відносин. Законодавче регулювання підприємництва у сфері туризму .

Розділ 2. Сучасні методи й організація підприємницької діяльності у сфері туристичного обслуговування Містить 6 теми. Інновації та мале підприємництво в туризмі. Державна реєстрація суб'єкта підприємництва та форми підтримки малого підприємства. Фінансове забезпечення підприємництва у сфері туризмі. Розвиток інфраструктури туризму. Оподаткування в туристичній сфері. Підприємницький ризик. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності. Ліквідація і реорганізація підприємств сфери послуг

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку Передбачено **рубіжні етапи контролю** у формі усного опитування, перевірки конспектів, словників термінів, рефератів, презентацій, якості виконаних завдань самостійної роботи студентів, тестування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с	п	Інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Природа та сутність підприємництва						
Тема 1 .Місто і роль підприємництва в ринковій економіці.		2		2		
Тема 2. Туристичний бізнес у системі ринкових відносин. Законодавче регулювання підприємництва у сфері туризму .		2		2		2
Разом		4		4		2
Підрозділ 2. Сучасні методи й організація підприємницької діяльності у сфері туристичного обслуговування						
Тема 3. Інновації та мале підприємництво в туризмі		2		3		
Тема 4. Державна реєстрація суб'єкта підприємництва та форми підтримки малого підприємства.		2		4		
Тема 5. Фінансове забезпечення підприємництва у сфері туризмі				2		3
Тема 6 . Оподаткування в туристичній сфері				2		3
Тема 7. Підприємницький ризик.		2		3		

Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.						
Тема 8. Ліквідація і реорганізація підприємств сфери послуг				2		
Разом		6		16		6
Усього		10		20		8

Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Ознаки підприємництва в контексті його розвитку	2
2	Роль підприємництва в розвитку національної економіки.	
3	Туристичний бізнес як привабливий і економічно вигідний вид підприємництва	2
5	Туроперативна і турагентська діяльність	
7	Види туристичних організацій	
8	Особливості започаткування діяльності у сфері туристичного бізнесу	3
9	Засновницькі документи: статут і установчий договір	
10	Державна реєстрація і набуття прав суб'єктів підприємництва	4
13	Ресурсне забезпечення туристичного бізнесу	2
15	Механізм оподаткування туристичних організацій	2
16	Особливості реорганізації підприємств туристичного бізнесу.	3
17	Банкрутство як підстава ліквідації підприємства	2

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підприємництво як вид господарювання	8
2	Інформаційні технології в туризмі	10
3	Види підприємств та організаційно-правові форми підприємництва	4

4	Форми взаємодії та співробітництва суб'єктів підприємницької діяльності	10
5	Принципи створення туристичного підприємства	8
6	Обґрунтування і вибір підприємницької діяльності туристичного підприємства	5
7	Бізнес-планування, як умова оптимального управління туристичним бізнесом	5
8	Страховання в туризмі	10

4. Форми поточного та підсумкового контролю;

Методи навчання

Лекції, семінарські та практичні заняття, робота з джерелами (літературними, Internet), дискусія, самостійна робота.

Методи контролю

Нарахування балів за відповіді на семінарських і практичних заняттях та під час дискусій; нарахування балів за реферати, презентації та поточне тестування, залік.

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для іспиту

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
8	8	8	8	8	6	8	6		

Розподіл балів за формами контролю.

Наприклад:

- відвідування заняття (пара) — 1; ... 17 пар — до 17 балів
- відповідь під час семінару — 3-5; ... 3 семінари — до 15 балів
- виконання практичного завдання — 3-5; ... 3 практичних завдання — до 15 балів
- усне опитування — 1-2; ... 3 усних опитування — до 6 балів
- письмове тестування — 3-5; ... 2 письмове тестування — до 10 балів
- підготовка та виступ з рефератом — 5-7

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Іспит — від 60 до 90 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення (ІКНМЗД). Робоча програма курсу, методичні рекомендації для виконання самостійної роботи.

5. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

- 1.Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги – XXI, 2003. – 300 с.
2. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування діяльності туристичних підприємств: Навч. посібник. - К.: Знання, 2005. – 241 с.
- 3.Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посібник.- К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 272с
- 4.Машина Н.І. Страхування для туристичних підприємств. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 368с.
- 5.Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
- 6.Скопєнь М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі: Навч. посібник. – К.: КОНДОР, 2005. – 302 с
- 7.Туристична діяльність в Україні: Нормативно – правове регулювання/ Роїна О.М. (2-е вид., змін. та доп.). – К.:КНТ,2006. – 464 с.
- 8.Управління сучасним готельним комплексом: Навч. посібник. / Мунін Г.Б., Змієв А.О., Зінов'єв Г.О., Самарцев Є.В., Гаца О.О., Максимець К.П., Роглев Х.Й. / За редакцією члена-кор. НАН України, д.е.н., професора Дорогунцова С.І. – К.: Ліра-К, 2005. – 520 с. .
9. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: Навчальний посібник . – К.: Атіка, 2006. – 264 с.

Інтернет-ресурси:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

<https://tourlib.net/>